

Konsulentttjenester – Tilbudsforespørsel

Folkevalgt lederskap i formannskapsmodellen, formell saksbehandling og politiske prosesser

Saksnr. 105697

TILBUDSINVITASJON

Innholdsfortegnelse

1.	Introduksjon	3
2.	Behovsbeskrivelse	3
2.1	Bakgrunn	3
2.2	Nærmere om behovet	3
2.3	Leveranser	4
3.	Kontraktsvilkår	4
3.1	Kontrakt	4
3.2	Økonomisk ramme:	4
4.	Regler for gjennomføring av konkurransen	5
4.1	Forhandlinger	5
4.2	Oppdatering av konkurransegrunnlaget	5
4.3	Tentativ tidsplan	5
5.	Krav til tilbyder	5
6.	Evaluering av tilbud	6
6.1	Tildelingskriterier	6
6.2	Vurdering av eventuelle avvik, forbehold og forutsetninger	7
7.	KS Krav til tilbudet	7
8.	Vedlegg	7

1. Introduksjon

Det er behov for mer kunnskap om hvordan folkevalgt lederskap og politiske prosesser faktisk utøves i kommuner og fylkeskommuner som styres etter formannskapsmodellen. Til tross for lovmessige rammer, viser erfaringer fra KS' arbeid at det er store variasjoner i praksis knyttet til hvordan sakslisten blir til. Erfaringene viser også at det er store variasjoner i hvordan politisk ledelse kan sette saker på dagsorden før de er utredet av kommunedirektøren, jfr. KL §13 nr.1.

2. Behovsbeskrivelse

2.1 Bakgrunn

Kommuner og fylkeskommuner står overfor økende forventninger til tydelig politisk styring, god rolleforståelse og forsvarlige beslutningsprosesser. Et tilbakevendende tema i KS Folkevalgtprogram er hvordan man som folkevalgte kan sette dagsorden og rolleavklaring mellom politikk og administrasjon.

De fleste norske kommuner styres etter formannskapsmodellen, men praksis for saksutredning, dagsordensetting og rollefordeling mellom politikk og administrasjon varierer betydelig.

2.2 Nærmere om behovet

Overordnet behov og problemstilling

Kommuneloven gir klare formelle rammer for samspillet mellom politikk og administrasjon. Lederen av folkevalgte organer skal sette opp sakslisten, samtidig som et mindretall på en tredel av medlemmene kan kreve saker satt på dagsorden. Parallelt har kommunedirektøren en lovfestet utredningsplikt. Likevel viser erfaringer gjennom KS Folkevalgtprogram at det er stor variasjon i hvordan dette forekommer i praksis. FoU-prosjektet ønsker derfor å se nærmere på følgende:

Hvordan setter folkevalgte dagsorden i formannskapsstyrte kommuner?

Prosjektet skal kartlegge og komme med anbefalinger hvordan ordfører, kommunedirektør og øvrige folkevalgte samspiller om dagsorden og saksforberedelser.

- Hvordan kommunedirektørens utredningsplikt etter § 13-1 håndteres i forhold til møtelederens rett til å sette opp sakslista
- Om hvordan kommunene har utarbeidet egne retningslinjer for saksbehandling og dagsorden, og hvilken betydning dette har for forutsigbarhet og rolleforståelse.
- I hvilken grad og på hvilke måter mindretallets mulighet benyttes i praksis til å sette dagsorden.
- Kan den politiske initiativretten tydeliggjøres i saker som ikke er utredet av kommunedirektøren, jf. kommuneloven § 13-1?
- Hvordan innspill fra folkevalgte organer, som spørsmål, interpellasjoner og eventuelt-saker, påvirker hvilke saker som behandles politisk

KS kommer til å se dette prosjektet sammen med prosjektet «Bærekraftig kommuneøkonomi - styrket folkevalgt lederskap» og bruke resultatene i KS Folkevalgprogram for perioden 2027-2031. Den prosjektene vil bli lyst ut samtidig, og det er anledning til å levere tilbud på begge prosjektene. KS vil velge ut det beste tilbudet individuelt for hver konkurranse.

2.3 Leveranser

Basert på kartleggingen er det ønskelig at oppdragstaker leverer i rapportformat:

- En systematisert oversikt over ulike praksiser for hvordan sakslisten settes i kommuner og fylkeskommuner
- Identifisering av faktorer som fremmer godt samspill og tydelig rolleforståelse mellom folkevalgte og administrasjon knyttet opp til dagsordensetting.
- Analyse av situasjoner der det oppstår spenninger eller rollekonflikter i forbindelse med å få saker på dagsorden og hva som kjennetegner disse
- Praktiske råd for hvordan kommuner kan organisere arbeidet med dagsorden og saksforberedelse på en måte som understøtter god politisk styring

I tillegg skal oppdragstaker utarbeide:

- Konkrete eksempler på «beste praksis» fra kommuner og fylkeskommuner
- Et sett med anbefalinger som kan benyttes i KS Folkevalgprogram og øvrig veiledningsmaterieell

En del av leveransen vil også være å formidle resultatene på aktuelle arenaer, samt deltakelse på webinar/podcast i forbindelse med KS Folkevalgprogram. Det er lagt opp til opp til tre formidlingsoppdrag som inngår i kontrakten for dette prosjektet.

3. Kontraktsvilkår

3.1 Kontrakt

Som kontraktsvilkår benyttes KS standardkontrakt for FoU-oppdrag. Kontrakten er vedlagt.

Fagansvarlig: Martin Skramstad

FoU-ansvarlig: Daniel Ødegård

3.2 Økonomisk ramme:

Den økonomiske rammen for oppdraget vil være inntil 500.000,- eks mva.

Tilbudet må inkludere alle kostnader som er nødvendige for å gjennomføre prosjektet, inkludert formidling (jf. KS' standardkontrakt, pkt. 3.1 og 5.1).

4. Regler for gjennomføring av konkurransen

Anskaffelsen gjennomføres i samsvar med lov om offentlige anskaffelser av 17. juni 2016 (LOA) og forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) FOR 2016-08-12-974, del I.

4.1 Forhandlinger

KS planlegger å gjennomføre forhandlinger med inntil 4 av tilbyderne som inngir tilbud i konkurransen. Forhandlingene vil kunne gjelde alle sider av tilbudene. Utvelgelsen av hvem det vil forhandles med vil bli foretatt etter en vurdering av tildelingskriteriene.

4.2 Oppdatering av konkurransegrunnlaget

Eventuelle rettelser, suppleringer eller endringer av konkurransegrunnlaget, samt spørsmål til konkurransen med svar i anonymisert form, vil bli formidlet til alle leverandører som har registrert sin interesse for anskaffelsen i KGV.

Dersom leverandøren finner at konkurransegrunnlaget ikke gir tilstrekkelig veiledning, eller er uklare, kan leverandøren be om tilleggsopplysninger hos via oppdragsgivers KGV.

4.3 Tentativ tidsplan

Nedenfor vises sentrale tidspunkter for etablering og gjennomføring av oppdraget.

Milepæl	Dato/klokkeslett
Tilbudsinvitasjon publisert	19.06.2025
Frist for ev. spørsmål	12.08.2026
Tilbudsfrist	14.08.2026 kl. 14:00
Forhandlingsmøter/intervjuer	Uke 35
Meddelelse om kontraktstildeling	31.08.2026
Oppstartsmøte	Uke 36/37
Rapportutkast	01.11.2026
Forventet sluttleveranse	01.12.2026

5. Krav til tilbyder

Krav	Dokumentasjonskrav
<p>Tilbyder skal ha god kompetanse og erfaring fra sammenlignbare oppdrag, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> God kjennskap til kommunal sektor, spesielt kommunal saksbehandling og politiske beslutningsprosesser God kompetanse innen samfunnsvitenskapelig metode (herunder statistisk analyse, spørreundersøkelser, intervjuer o.l.) 	<p>Vi ønsker referanser til tidligere gjennomførte oppdrag som har relevans for gjennomføring av oppdraget, og som dokumenterer tilbyders kompetanse og erfaring.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Kompetanse på regelverket som regulerer forholdet mellom folkevalgte organer og administrasjon (kommuneloven), og evne til å tolke dette i en styrings- og praksissammenheng • Erfaring med å utvikle praksisnære anbefalinger og formidle forskning på en måte som er anvendelig for kommuner og fylkeskommuner 	
---	--

Tilbyder må synliggjøre god generell oppdragsforståelse og dokumentere kompetanse på feltet.

Det legges til rette for at ulike miljøer kan samarbeide om prosjektgjennomføringen. For prosjekter der det er to eller flere leverandører inne på tilbudssiden, skal én av aktørene være prosjektleder og fagansvarlig.

Tilbyder er forpliktet til å benytte tilbudt personell til gjennomføring av prosjektet. Dersom tilbudt personell slutter eller blir langvarig syk, skal vedkommende erstattes av en med tilsvarende kompetanse og erfaring.

Hvordan prosjektet er tenkt organisert og bemannet skal også beskrives, inkl. relativ fordeling av arbeidstimer pr. prosjektmedarbeider. Totalkostnadene for prosjektet skal spesifiseres på aktiviteter.

Valgte tilbyder skal på forespørsel levere skatteattest for merverdiavgift og skatteattest for skatt.

6. Evaluering av tilbud

Mottatte tilbud åpnes umiddelbart etter tilbudsfristens utløp, og vil bli behandlet i samsvar med de bestemmelser som fremkommer nedenfor.

6.1 Tildelingskriterier

Tilbudet vil bli valgt på bakgrunn av en totalvurdering av kvalitet, tid og pris.

Tildelingskriterium	Beskrivelse/vurderingstema
Kvalitet, herunder: <ul style="list-style-type: none"> • Tilbudt personells kompetanse og erfaring fra tilsvarende oppdrag. • Oppdragsforståelse og metode. • Organisering av prosjektet. 	<ul style="list-style-type: none"> • CVer for tilbudt personell med opplysninger om utdanning og erfaring relevant for oppdraget. • Redegjørelse og begrunnelse for løsningsforslag og metodevalg, herunder sannsynliggjøre at valgt fremgangsmåte er egnet til å svare ut målsetningen med oppdraget. • Hvordan prosjektet skal organiseres og bemannes
Pris	<ul style="list-style-type: none"> • Totalpris for oppdraget. • Timepris for tilbudt personell.

Oppdraget innebærer innkjøp av konsulenttjenester som etter sin art har et klimaavtrykk og en miljøbelastning som er uvesentlig, jf. FOA § 7-9 (5). Klima- og miljøhensyn er derfor ikke vektet i tildelingskriteriene. Det vises til [DFØ's liste](#) over anskaffelser som etter sin art er vurdert å ha et klimaavtrykk og miljøbelastning som er uvesentlig, hvor konsulent- og analysetjenester er unntatt.

6.2 Vurdering av eventuelle avvik, forbehold og forutsetninger

KS vil vurdere omfang og konsekvens av eventuelle forbehold mot avtalevilkårene, eventuelle forutsetninger og krav fra tilbyderen, samt eventuelle tilbudte standardvilkår. Disse vil skjønnsmessig bli vurdert under kriteriet "Pris" om de antas å ha økonomisk verdi, eventuelt under kriteriet «Kvalitet» hvis forholdet antas å ha betydning for kvalitetsvurderingen. Det er ikke anledning til å ta vesentlige forbehold mot kontraktvilkårene.

Tilsvarende for avvik fra konkurransegrunnlaget, som enten enkeltvis eller samlet representerer et vesentlig avvik fra oppstilte krav eller fra konkurransegrunnlaget for øvrig. Eventuelle avvik vil bli vurdert ut fra viktigheten av forholdet det eventuelt avvikes fra, vesentligheten av avviket, avvikets betydning samt avvikets betydning for konkurransesituasjonen. En samlet vurdering av avvik vil kunne resultere i en avvisningsrett- og eller plikt for å sikre at de beskrevne behov faktisk dekkes og at evalueringen baseres på sammenlignbare tilbud.

For øvrig legges bestemmelsene i anskaffelsesforskriften kapittel 24 til grunn.

7. KS Krav til tilbudet

Tilbudet skal bestå av vedlagte tilbudsbrev, utfylt av leverandøren, samt dokumentasjon som viser oppfyllelse av krav til leverandør og dokumentasjon på tildelingskriteriene.

Tilbud skal kun leveres via EU Supply, og skal være levert innen den frist som er angitt i kapittel 0 ovenfor. Vennligst merk at det ikke vil være mulig å laste opp tilbud etter tilbudsfristens utløp. Tilbyderne henstilles således om å starte opplasting og innlevering i god tid før tilbudsfristens utløp.

Hver leverandør har kun anledning til å gi et tilbud. Tilbudet skal rettes mot de oppstilte behov og krav, jf. kapittel 0 ovenfor. Det er ikke anledning til å gi alternative tilbud eller tilbud som på anen måte avviker fra beskrevne behov og krav. Det er ikke anledning til å inngi tilbud på deler av omfanget.

Tilbudet skal være utformet på norsk. Vedståelsesfristen er 07.09.2026 kl. 14.00 eller frem til kontrakt er inngått dersom dette inntreffer tidligere.

8. Vedlegg

- Kontrakt
- Tilbudsbrev